

Abstract geometric lines forming various polygons and shapes, primarily in the upper left and center of the page.

VARDARBĪBA DIGITĀLAJĀ VIDĒ: DZIMTES LOMA

Zane Linde-Ozola, PhD | Latvijas Universitāte

VARDARBĪBA DIGITĀLAJĀ VIDĒ IR DZIMTĒ BALSTĪTA

- Nesamērīgi vairāk skar sievietes un meitenes
- Īpaši augsts risks:
 - Sieviešu tiesību aizstāves, politiķes, žurnālistes u.c. publiskas personas
 - Gados jaunas sievietes un meitenes
 - Sievietes un meitenes ar multiplu diskriminācijas risku

*prevalence was measured at three levels, all data pertains to the year between May 2019 to May 2020.

INFORMĀCIJAS UN
TEHNOLOĢIJU RĪKI
VARDARBĪBAS
ĪSTENOŠANĀ

Mobilie tālruņi, viedtālruņi

Interneta izmantošana

Sociālie mediji

E-pasts

Ģeolokācijas izsekošanas ierīces

Droni

Audio- un video-ierakstīšanas ierīces

Mākslīgais intelekts

BIEŽĀKĀS TAKTIKAS

Baumu un apmelojumu izplatīšana

Kiberuzmākšanās

Naida runa

Uzdošanās par citu personu

Koordinēti uzbrukumi (angl. Astroturfing)

Video un attēlu ļaunprātīga izmantošana

Doksēšana

Vardarbīgi draudi

Izsekošana un vajāšana

DIGITĀLĀS VARDARBĪBAS SEKAS

INDIVIDUĀLI

Ietekmē visus dzīves aspektus – dzīves pārrāvums

Kaitējums drošībai

Rīcībspējas, sava potenciāla ierobežojumi/zaudēšana

Fizisks kaitējums (arī fiziski draudi)

Psiholoģisks kaitējums

Pašvērtības, pašcieņas, spējas uzticēties iznīcināšana

Ekonomisks un profesionāls kaitējums

Sekundāra viktimizācija, stigmatizācija

SABIEDRĪBAI KOPUMĀ

Ierobežota vārda brīvība

Dzimumu nevienlīdzība

Sociālekonomiskie zaudējumi

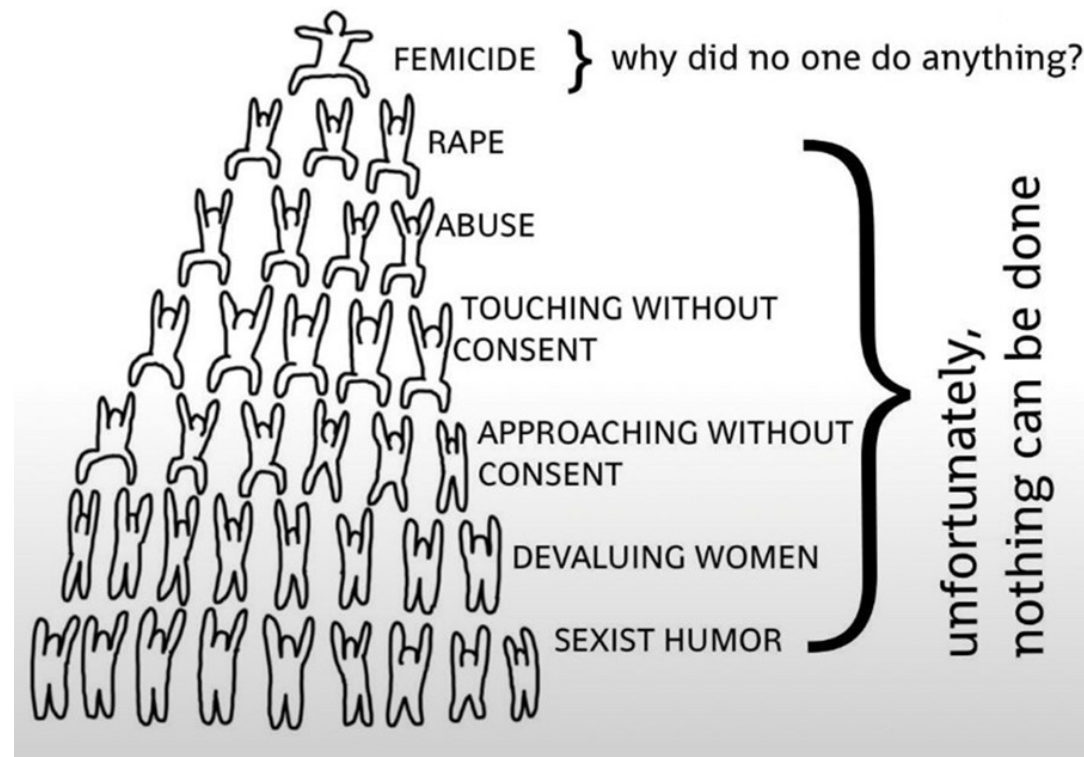
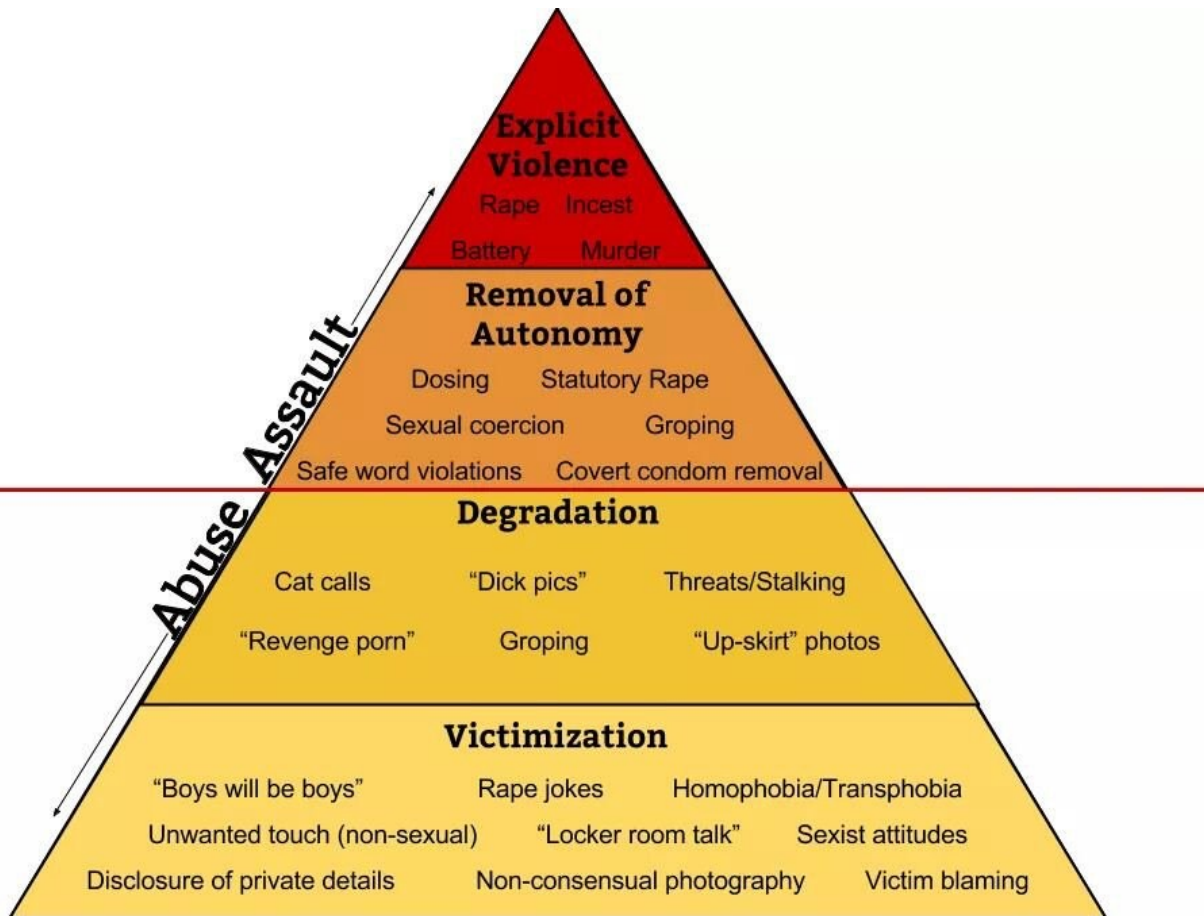
VARDARBĪBA DIGITĀLAJĀ VIDĒ NAV
INDIVIDUĀLA, IZOLĒTA UZVEDĪBA

VARDARBĪBA DIGITĀLAJĀ VIDĒ IR
DAĻA NO DAUDZU, SAVSTARPĒJI
SAISTĪTU UN ATKĀRTOTU
VARDARBĪBAS PRET SIEVIETĒM
UN MEITENĒM TURPINĀJUMS UN
PAPLAŠINĀJUMS

DZIMTĒ BALSTĪTA VARDARBĪBA SĀKAS AR DZIMUMU NEVIENLĪDZĪBU

- Pamatā: uz dzimumu balstīta nevienlīdzība (diskriminācija, stereotipi)
- Vardarbība = šīs diskriminācijas brutālākās izpausmes
- Valstīs, kurās pastāv ilgstoša vai institucionalizēta dzimumu nevienlīdzība, sievietes biežāk piedzīvo vardarbību tiešsaistē

VARDARBĪBAS NEPĀRTRAUKTĪBA

IZPLŪDIS DALĪJUMS STARP VARDARBĪBU TIEŠSAISTĒ UN FIZISKAJĀ VIDĒ

OFFLINE<->ONLINE

Eiropas dati: 70% kibervajāto
sieviešu ir pārdzīvojušas
partneru vardarbību;

71% varmāku izseko sievietes
darbības datorā

54% varmāku izseko sievietes
mobilos tālruņus ar izsekošanas
aplikācijām.*

ONLINE

ONLINE->OFFLINE

Vardarbība digitālajā vidē
turpinās fiziskajā vidē

The Economist Intelligent Unit
globālais pētījums: 54%
sieviešu, kas piedzīvojušas
tiešsaistes vardarbību, zināja
varmākas identitāti

*<https://www.work-with-perpetrators.eu/destalk>

RISINĀJUMI

Cietušo-izdzīvotāju pieredze un vajadzības centrālā ass, ap kuru veidot politiskos, tiesiskos, sociālos risinājumus

Atbildība

Varmāku

Institucionālā

Digitālo platformu